

Česko v digitální Evropě

V novém čísle newsletteru Česko v digitální Evropě přinášíme informace o výsledcích prosincové ministerské Rady pro telekomunikace a z jednání neformální skupiny států Digital 9+, o předběžné politické dohodě k Aktu o umělé inteligenci a výhledu, co nás čeká v digitální agendě v novém roce. Vše nejlepší do nového roku 2024 Vám přeje

Oddělení evropské digitální agendy, Úřad vlády ČR

Rada pro telekomunikace: Výsledky prosincového ministerského jednání

Tradiční ministerská Rada pro telekomunikace proběhla v režii španělského předsednictví 5. prosince v Bruselu. Českou delegaci vedl místopředseda vlády pro digitalizaci Ivan Bartoš.

Prvním a zásadním bodem jednání bylo schválení společné pozice členských států k **Aktu o gigabitové infrastruktuře**, který má usnadnit a podpořit výstavbu vysokorychlostních sítí elektronických komunikací. Pravidla pro efektivnější využívání stávající infrastruktury, která návrh zavádí, zlevní a urychlí budování sítí pro datové připojení a díky požadavku na to, aby se optické rozvody staly standardní součástí novostaveb a rekonstruovaných budov, budou domy plně připraveny na zavádění optických sítí pro vysokorychlostní připojení.

Pokud chceme využívat všech výhod rychlého vývoje technologií, jako je umělá inteligence, cloud či kvantové technologie, musíme nutně investovat do infrastruktury, která nám toto umožní. Za klíčové považují doplnit soukromé investice veřejnými zdroji tam, kde si trh neporadí sám. Zejména jde o výstavbu vysokorychlostních sítí ve venkovských oblastech.

– Ivan Bartoš při ministerské rozpravě

Diskuse ministrů se dále věnovala **digitální infrastruktuře** a tomu, jak si Evropská unie zajistí v této oblasti globální konkurenceschopnost.

Z hlediska ČR je důležité zajistit **spolehlivé připojení k internetu pro všechny občany**, ať už žijí v jakékoli části republiky, podporovat spravedlivou hospodářskou soutěž na telekomunikačním trhu a prosazovat zájmy spotřebitelů. Na úrovni Evropské unie podporuje Česká republika zejména zachování předvídatelného právního prostředí. Z tohoto pohledu považuje ČR stávající regulační rámec za dostatečný.

Španělské předsednictví dále informovalo o pokroku, kterého dosáhlo v projednávání aktuálních legislativních návrhů. Krátká diskuze tak proběhla mimo jiné k právě dojednávanému **Aktu o umělé inteligenci** (tzv. AI Aktu). V rámci ministerského jednání španělské předsednictví oznámilo také iniciativu týkající se plánované evropské **deklarace ke kvantovým technologiím**.

Setkání skupiny D9+ v Bruselu

Den před ministerskou Radou se 4. prosince v Bruselu rovněž uskutečnilo tradiční setkání neformální skupiny Digital 9+ (zkráceně D9+), tedy vyspělých digitálních a podobně smýšlejících států EU, tento půlrok pod vedením Belgie.

Setkání D9+ se soustředilo na sjednocený přístup k **digitální budoucnosti Evropy** s důrazem na vyváženou regulaci a inovace. Ministři zejména zdůraznili **význam předvídatelného regulačního prostředí**, harmonizace digitálních norem a odpovědného využívání AI a dalších nových technologií a podpory podniků při implementaci existující digitální regulace. Mimo jiné je pro ministry důležitá také **interoperabilita systémů** pro zvýšení efektivity přeshraničního podnikání.

Ministři v diskuzi zároveň zdůraznili důležitost **budování důvěry občanů a podniků v digitální sféru**, překlenování propasti v **digitálních dovednostech** a spolupráce na národní i EU úrovni při řešení společných výzev. Skupina D9+ se rovněž

shodla na nutnosti celostního **přístupu k digitálnímu řízení** (governance) a s tím související efektivní implementace nových regulačních rámců, jako je např. **Akt o digitálních službách** (DSA) a **nařízení eIDAS**.

Současně proběhlo jednání **neformální skupiny B9+**, která po vzoru D9+ sdružuje byznysové asociace ze stejných zemí.

Příští setkání D9+

Další setkání ministrů této neformální skupiny proběhne v dubnu 2024, tentokrát pod taktovkou irského předsednictví v Dublinu.

Akt o umělé inteligenci:

Předběžná politická dohoda dosažena.

Finální text se blíží.

Pátý politický trialog mezi španělským předsednictvím (ES PRES), Evropskou komisí a Evropským parlamentem (EP) byl po 36 hodinách vyjednávání AI Aktu završen politickou dohodou, nicméně pouze předběžnou. Přestože se evropští spoluzákonodárci 8. prosince dohodli na 23 otevřených otázkách a celá legislativní část je prakticky hotová, na technické úrovni je stále nutné dopracovat recitály, tedy úvodní ustanovení, která mají napomoci právnímu výkladu. První verzi textu tak lze očekávat pravděpodobně v druhé polovině ledna.

Jak bude legislativní proces pokračovat?

Rok 2023 se uchýlil ke konci a belgické předsednictví převzalo úkol dokončit AI Akt, kterému se do poslední chvíle intenzivně věnovalo španělské předsednictví v rámci technických trialogů. Úkolem technické úrovně je nyní dotáhnout zbývající nesrovnalosti, zajistit, aby výsledek politické dohody byl správně přetaven do všech ustanoveních a aby jim odpovídaly tzv. recitály v úvodní části nařízení. Finální text bude nutné ještě ověřit po jazykové a právní stránce a finálně schválit na úrovni Rady EU a pléna EP, na což budou mít zákonodárci maximálně 6 týdnů. EP se poté začne připravovat na nadcházející červnové volby, a legislativní činnost se tak prakticky na čas pozastaví. Když půjde vše podle plánu, AI Akt by mohl vstoupit v platnost ještě před létem 2024. V účinnost by potom AI Akt vstoupil v celém svém rozsahu po 24 měsících od vstupu v platnost, nicméně některá ustanovení by měla začít platit dříve.

Co se do finální dohody dostalo a co už teď můžeme očekávat?

Již před prosincovým politickým trialogem byla převážná většina textu všemi spoluzákonodárci předběžně schválena. To klíčové – např. jak definovat systémy AI, jak přistoupit ke klasifikaci vysoce rizikových systémů AI a které případy užití AI za ně označit, naopak které úplně zakázat či jaká nastavit pravidla pro všeobecné modely a systémy AI – zbývalo na tomto trialogu vyřešit.

Podle informací ES PRES se s otevřenými otázkami finální kompromis vypořádal mj. v tomto duchu: definice „systému AI“ zachovává principy obsažené v aktualizované definici OECD, bezplatný či open

source software je z působnosti nařízení vyňat – ovšem pokud nepůjde o vysoce rizikový systém či zakázanou aplikaci. Mezi zakázané praktiky je nově zařazeno i využívání systémů pro stahování fotek obličejů z internetu či bezpečnostních kamer a také systémů na rozpoznávání emocí na pracovišti či ve vzdělávacích institucích. Dále byl zachován dvou-
stupňový systém regulace modelů AI, všechny modely podléhají transparentním požadavkům a mají být v souladu se směrnicí o autorském právu, zároveň modely se systémovými riziky mají plnit další požadavky.

Dle dohody má být otázka správy (governance) vlivných modelů a systémů řešena na úrovni EU skrze nový úřad, tzv. AI Office. Kromě tohoto úřadu vznikne rovněž výbor, tzv. AI Board, který bude sdružovat dozorové orgány nad trhem jednotlivých členských států, dále vznikne poradní fórum pro stakeholdery a vědecký panel nezávislých expertů. S ohledem na větší transparentnost bude pro veřejné orgány a soukromé subjekty poskytující veřejné služby zavedena povinnost hodnocení dopadu na základní práva.

V rámci rozvržení povinností v rámci hodnotového řetězce AI budou muset poskytovatelé všeobecných systémů AI (jako je např. ChatGPT) poskytnout veškeré nezbytné informace o shodě daného systému s požadavky AI Aktu dalším poskytovatelům v AI řetězci.

Podle předběžných odhadů mohou členské státy očekávat finální text v druhé polovině ledna 2024.

Kdy vstoupí AI Akt v účinnost?

Spoluzákonodárci se dohodli na tom, že AI Akt vstoupí v účinnost v celém svém rozsahu po 24 měsících od vstupu v platnost, nicméně některá ustanovení začnou

platit dříve. Zákaz vybraných praktik AI obsažených v článku 5 se začne vymáhat po 6 měsících. Požadavky na vysoce rizikové systémy AI, vlivné modely a ustanovení týkající se otázky správy až po 1 roce po vstupu v platnost. Podrobnější informace jsou dostupné v [tiskové zprávě](#) Rady EU. Zároveň Komise v prosinci zveřejnila [odpovědi](#) na nejčastěji pokládané otázky.

AI Pact: výzva Komise k připojení

V kontextu aktuálně dojednávaného AI Aktu Komise iniciuje tzv. pakt o umělé inteligenci (AI Pact), jehož cílem je získat dobrovolný závazek ze strany průmyslu řídit se požadavky AI Aktu ještě před tím, než oficiálně vstoupí v účinnost.

Podle Komise tak firmy budou mít možnost prokázat a sdílet svůj závazek vůči cílům budoucího AI Aktu a včas se připravit na jeho provádění.

Komise zveřejnila výzvu pro organizace, aby projevily zájem a aktivně se připojily k tomuto paktu.

Více informací na [webu Komise](#).

Vzdělávací kurz o AI: Elements of AI

Původní finský online kurz o základech umělé inteligence funguje v české verzi díky iniciativě prg.ai již od roku 2021. V ČR se kurz těší z více než 2 700 absolventů. Nyní jej autoři rozšířili o část věnující se jazykovým modelům AI.

Kurz je zdarma k dispozici [zde](#).

Co přinesl Týden pro Digitální Česko?

Digitální dovednosti byly ústředním motivem Týdne pro Digitální Česko, který proběhl od 20. do 24. listopadu 2023.

Po celé České republice se v rámci týdne uskutečnilo 126 akcí, které měly za cíl šířit osvětu a vzdělávat v oblasti digitálních technologií.

Jaké jsou výsledky?

Do Týdne pro Digitální Česko se zapojilo na 103 partnerských organizací, které uspořádaly vlastní vzdělávací akce fyzicky i online. Akcí se zúčastnilo přes 5 300 lidí ve 30 městech napříč 12 kraji ČR. Akcí se účastnila široká veřejnost, nejvíce návštěvníků bylo z řad dospělé populace, některé události cílily také na děti a seniory.

Velký zájem vzbudila témata, jako je využívání digitálních technologií

126 akcí

5 300+ účastníků

103 partnerských organizací

30 měst

na školách, kyberbezpečnost, umělá inteligence, ale také témata pro odborné publikum, jako byla např. otevřená data ve veřejné správě.

Program týdne byl velmi pestrý, od komornějších akcí, které se věnovaly individuálnímu poradenství v knihovnách, po větší semináře a přednášky, či produkce filmu o kybernetické prevenci v pražské Lucerně, webináře o kariéře v IT, až po velké konference věnující se např. podpoře inovativních start-upů.

Ambicí Týdne pro Digitální Česko bylo zejména **zvyšovat veřejné povědomí o nutnosti celoživotního vzdělávání v oblasti IT a technologií** v kontextu měnícího se trhu práce. Na toto téma běžela komunikační kampaň, která zasáhla dva a půl milionu lidí.

Co bude dál?

Vzhledem k pozitivním ohlasům a celkové úspěšnosti projektu bude Týden pro Digitální Česko znovu uspořádán i v tomto roce. Jeho zaměření oznámíme v následujících měsících.

Ačkoliv Týden pro Digitální Česko již skončil, webové stránky budou i nadále v provozu. Pokud máte zájem si osvojit nové znalosti a dovednosti, stačí navštívit sekci **Online materiály**. Zde najdete řadu zajímavých odkazů, např. na průvodce kariérou v IT, na vzdělávací materiály k umělé inteligenci či kybernetické prevenci a mnoho dalšího.

budoucnostjedigitalni.gov.cz

Belgické předsednictví:

Co lze očekávat v digitální agendě v roce 2024

*V lednu převzala Belgie předsednictví (BE PRES) v Radě EU. Hlavní náplní BE PRES v oblasti evropské digitální agendy budou zejména třístranná jednání, tzv. **trialogy s EP a Komisí, k Aktu o kybernetické solidaritě či Aktu o gigabitové infrastruktuře. BE PRES rovněž plánuje přijmout závěry Rady o digitální politice a zhodnocení regulačního kybernetického prostředí. Co se týče AI Aktu, BE PRES plánuje pokračovat v technických jednáních a doladovat finální text na základně uzavřené politické dohody z 8. prosince.***

Z kraje roku se chystá **konference o kybernetické bezpečnosti** (18.–19. 1.),

v únoru proběhne **konference o zeleném IT a algoritmu** (7.–8. 2.), na březen je plánována **konference týkající se digitální transformace mediálního sektoru** (13.–14. 3.).

Jedním z důležitých témat BE PRES bude také **digitální diplomacie**. Cílem bude se soustředit na varianty lepší koordinace a institucionálního uspořádání v rámci Rady.

Dalším významným tématem bude příprava **závěrů Rady k prioritám v oblasti digitální agendy** pro budoucí Evropskou komisi.

Během BE PRES proběhnou také dvě ministerská jednání, tzv. **neformální ministerská Rada**, která je naplánována na 12. dubna 2024, a tradiční **formální ministerská rada** se uskuteční 21. května.

